

Sommarkonsumtion och terminsstart 2026

Sommaren blev i stort som planerat

När svenskarna summerar sommaren är bilden ganska stabil. För de flesta typer av inköp uppger en stor andel att det blev ungefär som hushållet hade tänkt sig. Men det finns skillnader mellan kategorierna, framför allt mellan sådant som fick lite mer respektive lite mindre utrymme än planerat.

För restaurangbesök, caféer och nöjen uppger drygt var femte att man spenderade mer än tänkt. Det är den högsta andelen bland kategorierna i undersökningen. Samtidigt är det faktiskt något fler, ungefär var fjärde, som säger att de lade mindre än planerat. Bilden är alltså snarare splittrad än att svenskarna generellt skulle ha unnat sig mer på restaurang och nöjen.

Mat och dryck hemma sticker däremot ut åt det positiva hållet. Här är det tydligt fler som handlade mer än planerat än mindre. För kläder och skor samt produkter för sport, fritid och friluftsliv gäller det motsatta: betydligt fler köpte mindre än tänkt. Resor och boende samt elektronik ligger i princip helt i balans mellan dem som spenderade mer och dem som spenderade mindre.

Sommarens inköp	Mer än planerat	Mindre än planerat
Resor och boende	16 %	16 %
Restaurang, café och nöjen	22 %	25 %
Mat och dryck hemma	19 %	14 %
Kläder och skor	10 %	26 %
Produkter för sport, fritid och friluftsliv	7 %	17 %
Hem, trädgård eller fritidshus	18 %	16 %
Elektronik	12 %	12 %

Sammantaget ser sommaren därför inte ut att ha inneburit någon bred uppväxling av konsumtionen. Snarare har hushållen hållit ganska väl i sina planer, samtidigt som pengarna i vissa fall hamnade på andra saker än man hade tänkt från början.

Det syns också några tydliga skillnader mellan åldersgrupperna. Bland personer mellan 35 och 49 år är det vanligare än i befolkningen som helhet att ha köpt mer än planerat inom resor och boende, restaurang och nöjen, produkter för sport och fritid samt sådant till hemmet och trädgården. Bland personer mellan 18 och 34 år är det i stället vanligare att ha köpt mer än planerat av mat och dryck hemma, kläder och skor samt elektronik.

När vardagen drar i gång väntar nya inköp

Efter semestern börjar vardagen på nytt. Barn går tillbaka till skolan, studenter inleder en ny termin, fritidsaktiviteter drar i gång och många vuxna återvänder till jobbet. Då blir det också tydligt vad som behöver fyllas på eller bytas ut.

Kläder och skor ligger klart högst på inköpslistan. Drygt var fjärde svensk planerar sådana köp inför höstens terminsstart. Därefter följer en bred blandning av produkter som hör vardagsstarten till, från pennor och block till sportutrustning, böcker, väskor, elektronik och saker till hemmet.

Planerade inköp inför terminsstarten	Andel
Kläder eller skor	27 %
Skolmaterial eller kontorsmaterial	10 %
Sportutrustning eller idrottsutrustning	9 %
Möbler, förvaring eller inredning	8 %
Böcker eller kurslitteratur	7 %
Ryggsäck, skolväska eller annan väska	6 %
Mobiltelefon, hörlurar eller mindre elektronik	6 %
Planerar inga särskilda inköp inför terminsstarten	58 %

Nästan sex av tio planerar alltså inga särskilda inköp inför terminsstarten. Höststarten är långt ifrån ett lika stort handelstillfälle för alla, men i vissa skeden av livet blir den desto tydligare.

Bland personer mellan 35 och 49 år planerar drygt fyra av tio att köpa kläder eller skor. Gruppen sticker också ut när det gäller sportutrustning och väskor. Bland personer mellan 18 och 34 år är inköpslistan bredare. Här är bland annat kläder och skor, kontorsmaterial, kurslitteratur, elektronik och saker till hemmet vanligare inköp än bland svenskar i stort.

Det är just bredden som gör höststarten intressant för handeln. För ett barn kan det handla om den nya ryggsäcken eller skorna, för studenten om kurslitteratur och saker till boendet. För andra kan det vara något nytt som behövs när jobbet och vardagen drar i gång igen. Många av köpen är praktiska, men en ny höst är också ett naturligt tillfälle att unna sig själv, eller någon annan, något som gör starten lite roligare.

Försiktig optimism inför hösten

När svenskarna blickar framåt är det framför allt stabilitet som präglar synen på den egna ekonomin. Sex av tio tror att hushållsekonomin kommer att vara ungefär oförändrad under hösten.

Men bland dem som tror på en förändring väger optimismen över. Nära var fjärde räknar med att ekonomin förbättras, medan ungefär en av åtta tror att den försämras.

Hushållsekonomin i höst	Andel
Förbättras	24 %
Vara ungefär oförändrad	61 %
Försämras	13 %

Framtidstron är tydligast bland de yngre. Ungefär var tredje person mellan 18 och 34 år tror på en bättre hushållsekonomi under hösten. Även bland personer mellan 35 och 49 år är andelen högre än genomsnittet. Män tror också oftare än befolkningen som helhet på en förbättring.

Det betyder inte att hushållen plötsligt släpper på alla ekonomiska överväganden. Men utgångsläget inför hösten är ändå förhållandevis ljust. De flesta räknar med en stabil ekonomi, och klart fler tror på en förbättring än på en försämring.

För handeln är det ett positivt besked när vardagen nu drar i gång och höstens olika köptillfällen och gåvotillfällen närmar sig.